

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/755/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714206847
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Priehoda
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6714206847.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Priehodu, sudcov JUDr. Márie Podhorovej a JUDr. Anny Snopčokovej v právnej veci navrhovateľky D. O., nar. XX.XX. XXXX, bytom XXX XX L. č. XXXX, zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s. r. o., Kuzmányho 29, 040 01 Košice proti odporcovi POHOTOVOSŤ, s. r. o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35807598, o zaplatenie 387,81 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu vo Zvolene zo dňa 14. 01. 2015 č.k. 8C 80/2014-113 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okresného súdu.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľky zamietol, a navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť odporcovi trovy konania vo výške 23 € na súdnom poplatku do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Rozhodol tak s odôvodnením, že nárok uplatnený návrhom na začatie konania nemohol súd navrhovateľke priznať z dôvodu jeho premlčania. Keďže odporkyňa mala v konaní úspech v zmysle § 142 ods. 1 OSP je bola priznaná náhrada trov konania.

Proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie navrhovateľka. Žiadala rozsudok okresného súdu zrušiť a vec m vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a priznať náhradu trov odvolacieho konania. V dôvodoch odvolania poukazovala na to, že okresný súd vec nesprávne právne posúdil, a dospel aj k nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov. Bola toho názoru, že okresný súd mal dôsledne vychádzať pri posudzovaní otázky premlčania s § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Poukazovala na to, že odporkyňa vzhľadom na jej postavenie na trhu v oblasti poskytovania úverov musela vedieť o tom, že uzatvára zmluvu o úvere, z ktorej budú poskytované aj platby, ktoré odporkyni nepatria, čím sa bude obohacovať. Takéto konanie zo strany odporkyne je preto nevyhnutné, hodnotiť ako je úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu a preto sa malo vychádzať z 10 ročnej lehoty na uplatnenie bezdôvodného obohatenia. Navrhovateľka sa o bezdôvodnom obohatení dozvedela z konzultácie u svojho právneho zástupcu v roku 2014, pričom jej nárok bol uplatnený jednak v subjektívnej ako aj objektívnej lehote na uplatnenie nároku a preto nemôže byť premlčaný. Žiadal preto rozhodnúť v zmysle podaného odvolania.

Na odvolanie navrhovateľky sa odporkyňa nevyjadрила.

Krajský súd preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 OSP a tento v zmysle ust. § 219 ods. 1,2 OSP potvrdil.

V zmysle § 212 ods. 1 OSP súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný. Je tiež viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v ods. 2 až 7 § 213 OSP.

Z obsahu spisu vyplýva, že účastníci konania v predvolaní na pojednávanie okresného súdu boli poučení podľa ust. § 120 ods. 4 OSP, teda o tom, že sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú povinní predložiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie. Napriek tomuto poučeniu zo strany súdu do vytýčeného termínu pojednávania, na ktorom sa účastníci konania nezúčastnili a svoju neúčast' ospravedlnili, neboli predložené žiadne návrhy na doplnenie dokazovania. Krajský súd preto vychádzal z dokazovania vykonaného okresným súdom a z dôkazov predložených do vytýčeného pojednávania okresného súdu. Nezistil, že by bol dôvod na opakovanie dôkazov, či doplnenie dokazovania, teda na postup podľa ust. § 213 ods. 3 až 5 OSP.

V zmysle ust. § 219 ods. 1,2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Na základe podaného odvolania zo strany navrhovateľky po preskúmaní veci dospel krajský súd k záveru, že okresný súd v danej veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s § 132 OSP a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil podľa ust. § 157 ods. 2 OSP. S dôvodmi rozhodnutia okresného súdu sa krajský súd stotožňuje a na tieto poukazuje.

Z obsahu spisu je nesporné, že navrhovateľka uplatnila proti odporkyni právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré získala na základe zmluvy o úvere uzavretej dňa 25. 06. 2008. Na základe uzatvorenej zmluvy o úvere veriteľ poskytol navrhovateľke ako dlžníčke pôžičku vo výške 10 000,- Sk s tým, že táto sa zaviazala zaplatiť tomuto celkom čiastku 19 680,- Sk rozloženú na 12 mesačných splátok po 1 640,- Sk s tým, že so splácaním splátok začala dňa 17. 07. 2008. Podľa vykonaného prehľadu jednotlivých splátok, tak posledná splátka zo strany navrhovateľky vo vzťahu k odporkyni bola vykonaná dňa 20. 07. 2009. Z obsahu spisu nevyplýva, že by navrhovateľka namietala neprijateľné podmienky počas uzavretej zmluvy o úvere do konca zaplata celkovej sumy poskytnutého úveru, alebo namietala neplatnosť uvedenej zmluvy. Dňom 20. 07. 2012, teda zaplatila celý úver a pokiaľ teda bola v presvedčení, že na jej úkor bolo získané bezdôvodné obohatenie, tak mala tento nárok uplatniť v zročnej lehote uvedenej v § 107 ods. 1 OZ, ako aj § 107 ods. 2 prvej časti právnej vety O.z., teda v objektívnej trojročnej premlčacej lehote počítanej od 20. 07. 2009 do 20. 07. 2012. Pri posudzovaní premlčania nároku navrhovateľky okresný súd správne takýmto spôsobom postupovala pokiaľ dospel k záveru, že nárok navrhovateľky bol premlčaný, považuje ho krajský súd za vecne správny.

Krajský súd sa nestotožňuje s obranou navrhovateľky v podanom odvolaní, že okresný súd mal vychádzať z úmyselného bezdôvodného obohatenia a teda možného uplatnenia nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 107 ods. 2 Obč. zák., v 10 ročnej premlčacej lehote počítanej od doby, kedy bezdôvodné obohatenie vzniklo.

Pri posudzovaní bezdôvodného obohatenia a úmyslu odporkyne získať bezdôvodné obohatenie na úkor navrhovateľky však treba vychádzať zo stavu, aký bol ku dňu uzavretia zmluvy o úvere teda k 25. 06. 2008.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať na ust. § 53 ods. 6 Obč. zákonníka platného v čase uzavretia zmluvy, z ktorého vyplýva, že ak je v spotrebiteľskej zmluve predmetom záväzku poskytnutie peňažných prostriedkov za neprimeranú odplatu, súd môže odplatu znížiť; prihladane pritom najmä na odplaty poskytované bankami pri spotrebných úveroch. Ak súd rozhodne o znížení odplaty za poskytnuté peňažné prostriedky a spotrebiteľ splnil svoj záväzok vo väčšom rozsahu, ako bol podľa rozhodnutia súdu povinný, dodávateľ je povinný bez zbytočného odkladu vrátiť spotrebiteľovi plnenie, ktoré presahuje výšky poskytnutých peňažných prostriedkov a primeranej odplaty. Účelom tohto ustanovenia bola snaha odplatu regulovať možnosťou regulácie zo strany súdu, pričom súd mal vychádzať z odplaty požadovanej bankami pri spotrebných úveroch. Moderačné právo mal súd uplatniť na návrh spotrebiteľa a po posúdení výšky, ktorú od spotrebiteľa požadoval dodávateľ. Aj keď úmysel zákonodarcu bol nepochybne správny, tak výsledkom predmetnej úpravy bolo, že spotrebiteľ stratil právnu ochranu pred

hrubo neprimeranou odplatou v podobe absolútnej neplatnosti právneho úkonu. V zásade platilo, že podľa ods. 6 bol chránený len ten, kto sa ochrany na súde dovolal. Negatívum v tomto smere bolo to, že zákonodarca nedefinoval skladbu a rozsah odplaty, ktorú bolo možné od spotrebiteľa oprávnené požadovať. Aj keď zákonodarca v predmetom ustanovení výslovne ustanovil aj povinnosť dodávateľa vrátiť spotrebiteľovi prevyšujúcu časť finančných prostriedkov, ktoré tento prijal neoprávnené, tak zákon s neprimeranou odplatou nespájal žiadne právne následky ex lege, ale všetko ponechával na rozhodovaciu činnosť súdov. Do úvahy prichádzajúci postup podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka bol problematický, keďže absentovali pravidlá o najvyššej prípustnej odplate.

V čase poskytnutia úveru však platilo aj ust. § 3 ods. 10 a 11 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom z ods. 10 vyplýva, že odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru nesmie prevýšiť výšku ustanovenú nariadením vlády. Týmto sa stalo nariadenie vlády SR č. 238/2008 Zb. zákonov z 11. 06. 2008, ktoré však bolo platné, a účinné od 01. 07. 2008.

Od apríla 2008 však došlo k doplneniu nového odseku 11 § 3 zák. č. 258/2001 k zák. č. 659/2007 Zb. zákonov, ktorý ustanovil, že ak je zmluva o spotrebiteľskom úvere v rozpore s ust. ods. 10, je neplatná v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto ustanoveniu, ak sa ten, kto je takouto zmluvou dotknutý neplatnosti dovolá. Týmto bol od 01. 04. 2008 zmenený pôvodný koncept absolútnej neplatnosti tzv. úzkej zmluvy platnej a účinnej od 01. 01. 2008 na koncept relatívnej neplatnosti a navyše neplatnosti čiastočne zameranej na časť plnenia, ktoré je v rozpore s administratívnym stropom odplaty podľa zákona 258/2001 Zb. zákonov. Zásadným dôsledkom uvedených legislatívnych zmien bolo, že s tým istým druhom porušenia zákona a práv spotrebiteľa spájali dva právne predpisy, rôzne právne následky. Porušenie pravidiel odplaty v občianskom zákonníku viedlo vždy k absolútnej neplatnosti právneho úkonu, zatiaľ čo porušenie pravidiel odplaty v zákone 258/2001 Z.z. zakladalo relatívnu neplatnosť právneho úkonu, ktorej sa musel poškodený spotrebiteľ dovolať vo všeobecnej premlčacej dobe troch rokov.

Z uvedeného vyplýva, že samotná právna úprava bola aj v čase uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy právne problematická, preto nemožno hovoriť o tom, že by na strane odporkyne došlo k úmyselnému vzniku bezdôvodného obohatenia, ak v tom čase absentovali pravidlá o najvyššej prípustnej odplate a spotrebiteľka sa svojho práva nedovolala.

Za daných okolností preto krajský súd považoval rozhodnutie okresného súdu za vecne správne a preto ho v zmysle ust. § 219 ods. 1,2 OSP potvrdil.

Navrhovateľka v odvolacom konaní úspech nemala. Odporkyňa mala v odvolacom konaní úspech. Trovy odvolacieho konania jej nevznikli. Krajský súd, preto odporkyňa náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, aj keď by na ich náhradu v zmysle ust. § 142 ods. 1 OSP nárok mala.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.